

Hodnotiaca správa činnosti Metropolitného inštitútu Bratislavy k 31.12.2021

Úvod

Metropolitný inštitút Bratislavy (MIB) vznikol v roku 2019 ako príspevková organizácia mesta; koncepčný inštitút v oblasti rozvoja mesta, architektúry, územného plánovania, participácie a strategického plánovania.

Cieľom MIB je v mestských projektoch a zámeroch prinášať komplexné a koncepčné riešenia, kde cieľovou skupinou sú všetci obyvatelia mesta. Pri rozhodovaní stavia MIB na dátach, kde významnú časť tvoria dáta z participácie, v rámci ktorej zbiera názory a potreby od obyvateľov v dotknutých územiach, prepojené na dostupné dáta a analýzy pre dotknuté územia.

MIB prierezovo spolupracuje s jednotlivými oddeleniami magistrátu na mnohých ďalších úlohách tým, že pridáva do mestských projektov svoje odborné kapacity.

Po skočení prvých fáz ako novej organizácie: štartovacia fáza (apríl – jún 2019), transformačná fáza (jún - december 2019) a stabilizačná fáza (január – december 2020). V priebehu roka 2021 došlo k personálnemu zastabilizovaniu organizácie na takmer všetkých útvaroch MIBu, s výnimkou sekcie územného plánovania a dátového útvaru, kde sa očakáva v ďalších mesiacoch ešte čiastočné posilnenie kapacít. K 31.12.2021 na TPP pre MIB pracovalo 63 ľudí, vybratých otvorenými výberovými konaniami a zároveň presunom vybraných zamestnancov z magistrátu, najmä na sekciu územného plánovania, čím sa na MIBe naplnila funkcia spracovateľa územného plánu.

Prebehla nevyhnutná časť rekonštrukcie budovy na Ventúrskej ulici 22 a Sedlárskej ulici, v ktorej MIB sídli, aby boli doplnené chýbajúce priestory pre všetkých zamestnancov. Koncom roka 2021 mestské zastupiteľstvo schválilo zverenie budov na Ventúrskej ulici 22 a Sedlárskej ulici do správy MIBu.

Cieľ	Ukazovateľ	Cieľová hodnota	Vyhodnotenie cieľovej hodnoty k 31.12.2021
Zapájanie verejnosti do procesov tvorby verejných politík a procesov súvisiacich s rozvojom mesta	realizácia participatívnych aktivít vo vzťahu k pripravovaným súťažiam alebo pilotným projektom	8	28 participatívnych projektov s cca 130+ participatívnymi aktivitami
Kvalitný verejný priestor	prebratie tímu územného plánovania z magistrátu hlavného mesta	priebežne	Áno

Cieľ	Ukazovateľ	Cieľová hodnota	Vyhodnotenie cieľovej hodnoty k 31.12.2021
	príprava podmienok pre architektonické súťaže pre lokality: Predstaničné námestie, Sad Janka Kráľa, Kollárovo námestie, Areál Zlaté Piesky ako aj viaceré lokality na budovanie náhradných a nájomných bytov	priebežne	Prebieha zber podkladov pre zadanie architektonických súťaží alebo participatívny proces pred tvorbou zadania
Odborné posúdenie investičných zámerov	Zriadenie a administratívne zabezpečovanie činnosti Komisie rozvoja mesta, ktorá je poradným orgánom poslancov, primátora aj magistrátu hlavného mesta	20 stretnutí po cca 3 hodiny	0 (kvôli pandémie sa neorganizovali stretnutia)

Prehľad čerpania rozpočtu k 31.12.2021

Bežné výdavky 640

Aktuálny rozpočet pre rok 2021 je rozpočet pre rozpočtovú položku 640 – mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania rozpočet 1 333 267,-EUR (z toho z tržieb a výnosov 55 500 EUR), pričom k 31.12.2021 sa použilo 1 275 413,67 EUR (z toho z tržieb a výnosov 24 253,76 EUR).

Pre rok 2021 bol rozpočet pre rozpočtovú položku 640 – príspevok na ostatné prevádzkové náklady a arch. súťaže 767 734,49 EUR (z toho z tržieb a výnosov 14 500 EUR), pričom k 31.12.2021 bolo použitých 524 116,03 EUR (z toho z tržieb a výnosov 14 500 EUR).

Kapitálové výdavky – architektonické súťaže návrhov (720)

V roku 2021 je rozpočtované celkovo 461 229,-EUR na kapitálové výdavky (viď tabuľka č.1), pričom bolo použité k 31.12.2021 – 216 577,10 EUR.

Tabuľka č. 1 prehľad kapitálových výdavkov na architektonické súťaže

Poradové číslo	Rozpočtová kategória	Zdroj financovania	Účelové určenie (názov ukazovateľa "Z")	Upravený	Objem	Objem	Rozdiel (+/-)	Nečerpané prostriedky rozpočtu 2021
				rozpočet finančných prostriedkov z rozpočtu mesta	poskytnutých finančných prostriedkov z rozpočtu mesta	spotrebovaných / vyúčtovaných finančných prostriedkov z rozpočtu mesta		
a			b	1	2	3	(2-3)	(1-2)
	720*		Projekt/aktivita/účelový transfer, v členení:	461 229,00	216 949,60	216 577,10	372,50	244 279,40
1.		131K	Centrálne námestie v mestskej časti Devínska Nová Ves	3 000,00	0,00	0,00	0,00	3 000,00
2.		52	Kollárovo námestie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.		41	Jurigovo námestie	42 000,00	34 280,00	34 280,00	0,00	7 720,00
4.		41	Predstaničné námestie	15 000,00	0,00	0,00	0,00	15 000,00
5.		41	Areál Zlaté piesky	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6.		41	Petržalská os - návrh chodníkov a lávok pre peších	42 000,00	33 410,00	33 410,00	0,00	8 590,00
7.		71	Sad Janka Kráľa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8.		41	Objekt pod mostom SNP	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.		41	Súťaž návrhov Pocta predstaviteľkám Živeny	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.		131K	Hrob neznámeho vojaka - štúdia	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.		52	Architektonické riešenia stredných alebo väčších objektov	154 163,00	53 100,00	53 100,00	0,00	101 063,00

			<i>a verejných priestorov, realizované na základe "Veľkej rámcovej zmluvy"</i>					
12.	41		<i>Architektonické riešenia stredných alebo väčších objektov a verejných priestorov, realizované na základe "Veľkej rámcovej zmluvy"</i>	20 000,00	14 208,00	13 835,50	372,50	5 792,00
13.	71		<i>Architektonické riešenia stredných alebo väčších objektov a verejných priestorov, realizované na základe "Veľkej rámcovej zmluvy"</i>	141 066,00	56 451,60	56 451,60	0,00	84 614,40
14.	41		<i>Architektonické riešenia malých objektov a menších verejných priestorov, realizované na základe "Malej rámcovej zmluvy" - projekty: "Rampa na Železnej studničke" a "Bufet prístrešok"</i>	12 000,00	12 000,00	12 000,00	0,00	0,00
15.	41		<i>PD Debarierizácia pre ľudí so zrakovým resp. mentálnym postihnutím</i>	5 000,00	0,00	0,00	0,00	5 000,00
16.	13 1K		<i>- na PD pre Mestské hradby - Plató Staromestská</i>	27 000,00	13 500,00	13 500,00	0,00	13 500,00
17.	71		<i>Parkovací dom Jantárová cesta</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
18.	71		<i>bytový dom Šustekova</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
19.	41		<i>- realizácie súťaže k PD projektu: Revitalizácia Námestia republiky v Petržalke (poslanecká priorita)</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
RK 70 0	CELKOM:			461 229,00	216 949,60	216 577,10	372, 50	244 279,40

Záverečná anotácia

Metropolitný inštitút Bratislavy v roku 2021 pracoval na desiatkach projektov v oblasti verejného priestoru, architektúry a urbanizmu, ako aj mestského plánovania.

Verejné priestory

Viditeľné v roku 2021 boli realizácie projektov z dielne **Sekcie tvorby mestských priestorov** v rámci Programu obnovy verejných priestorov [Živé miesta](#). Desiatky projektov vysúťažených z Veľkej rámcovej zmluvy na architektonické riešenia sa realizujú vo všetkých mestských častiach a obnovujú sa verejné priestory, ktoré majú v Bratislave obrovský investičný dlh, a pritom ich využívajú tisíce Bratislavčanov a Bratislavčaniek. Začala sa rekonštrukcia fontány na Námestí slobody, ktorá bude v druhej fáze

pokračovať obnovou okolia fontány tohto významného verejného priestoru na spojnici smerom z centra na Hlavnú stanicu a Úrad vlády – rekonštrukciu MIB metodicky a odborne usmerňuje.

Za rok 2021 bolo dokončených desať technických koncepcných **dokumentov – princípy a štandardy verejných priestorov**, ktoré boli okrem útvarov magistrátu distribuované aj mestským častiam a slúžia na zjednocovanie a štandardizáciu verejného priestoru v hlavnom meste. O publikáciu a rady na jej aplikovanie vznikol záujem aj z iných obcí Slovenska.

V spolupráci s Oddelením správy komunikácií (OSK) **Sekcia verejných priestorov** MIB pripravila na základe jednotlivých tematických technických brožúr - princípov a štandardov manuálu verejných priestorov – projekty a usmernenia pre úpravy konkrétnych ulíc, na ktorých v meste dochádza ku komplexnej obnove, aby mali jednotný technický a dizajnový charakter (nová dlažba, nové obrubníky, nový mobiliár, prvky pre osoby zdravotne znevýhodnené, technické detaily). V roku 2021 sekcia taktiež interne vytvorila nový a dizajnovovo unikátny štandard bratislavskej dlažby, ktorá sa od konca roka 2022 môže použiť v mestských projektoch.

Architektonické súťaže

V roku 2021 bolo ukončených viacero **architektonických súťaží MIBu a mesta**: na obnovu Jurigovho námestia (kde architekti MIBu vytvorili aj návrhy rýchlych riešení sanujúcich alarmujúci stav námestia), vznikli architektonické návrhy na štyri lávky cez Chorvátske rameno, ktoré prepájajú brehy Chorvátskeho ramena v súvislosti s prebiehajúcou výstavbou električkovej radiály v Petržalke, či návrh na obnovu budovy kultúrneho strediska v MČ Rači na Žarnovickej ulici. V danej súťaži MIB vystupoval ako odborný garant pre komplexné nastavenie súťaže. MIB taktiež odborne pripravoval a zastrešoval architektonickú súťaž na obnovu Novej radnice magistrátu hlavného mesta.

Na jeseň MIB vyhlásil súťaž na ďalšiu rámcovú zmluvu na služby architektov – formát, ktorý sa osvedčil pri príprave architektonických projektov vo verejnom priestore. V decembri bola vyhlásená architektonická súťaž na rozsiahle rozvojové územie Janíkov dvor, podľa ktorých bude v roku 2022 vyhlásený víťazný návrh, na základe ktorého budú prebiehať práce pre vznik novej polyfunkčnej zóny v Petržalke na princípoch tzv. Pätnásťminútového mesta. Územie obsahuje okrem mestskej bytovky aj parkovací dom.

Prebiehali prípravné práce pre veľké architektonické súťaže pre územie Námestia republiky v Petržalke, Sadu Janka Kráľa, Zlatých Pieskov a na obnovu trhoviska Miletičova v spolupráci s MČ Ružinov. Časť roka 2021 venovala sekcia súťaží príprave podkladov pre architektonicko-krajinársko-urbanistickú súťaž na územie Hlavnej stanice, ktorá bude jednou z najambicióznejších súťaží svojho typu v meste.

Významné projekty a spolupráce

V nadväznosti na predchádzajúce ukončené súťaže, sa pokračuje v príprave obnovy Živého námestia - nemecký tím architektov Loidl tvorí projektovú dokumentáciu a prebiehajú menšie prípravné práce. Návrh na obnovu troch centrálnych námestí: Námestia SNP, Námestia Nežnej revolúcie a Kamenného

námestia vzišiel z architektonickej súťaže formou súťaženého dialógu. V rámci inžiniersko-geologického prieskumu sa uskutočnili prvé geologické vrty a na jar roka 2022 je naplánovaný archeologický prieskum. MIB odborne participuje na konzultáciách s architektmi a príprave projektovej dokumentácie.

Vznik obchodnej spoločnosti pre kúpele **Grössling** odobrilo mestské zastupiteľstvo aj Protimonopolný úrad. Pre obnovu kúpeľov Grössling mesto získalo menšinového partnera, ktorý čiastočne pomôže s financovaním, aby nebol zaťažený rozpočet mesta. Štátny investičný fond Slovak Investment Holding poskytne investíciu vo výške 4,1 miliónov eur do základného imania novozaloženej mestskej obchodnej spoločnosti. Slovak Investment Holding ako správca fondu National Development Fund II. podporuje aktivity aj v oblasti kultúrneho a kreatívneho priemyslu zo zdrojov Európskych štrukturálnych a investičných fondov v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu.

MIB aktívne **spolupracuje** s mestom a jeho organizáciami na desiatkach projektoch vo verejnom priestore, či už pri jeho obnove alebo tvorbe.

V rámci nových spoluprác MIB v roku 2021 zastrešil s Nadáciou mesta Bratislava výzvu pre lepšie verejné priestory v rámci grantového programu KOMUNITY – Funkčnejšie verejné priestory. Do výzvy rozdelenej medzi všetky mestské časti sa zapojilo vyše 100 subjektov a odbornou porotou bolo vybraných 37, ktoré získali podporu. MIB mal na starosti odborné posúdenie a konzultovanie predkladaných projektov, ktoré zlepšia verejné priestory v meste. Na základe memoranda MIB pokračuje v spolupráci pre Nadáciu mesta Bratislava aj do roku 2022, kde bude jeho činnosť konzultačná za finančnú odplatu.

S oddelením kultúry prebieha tiež spolupráca pri téme umiestňovania umenia do verejných priestorov, ktorej sa nevenoval priestor posledných tridsať rokov a zástupcovia MIBu sú aktívni v novovzniknutej Komisii pre umiestnenie umenia do verejných priestorov.

Participácia a mestské štúdie

Sekcia mestských štúdií a participácie pracovala na viacerých projektoch rôznej mierky a obsahu. Z významných uvádzame podporu výstavby parkovacích domov, ukončenú fázu zberu podnetov obnovy územia Vrančovičovej v Lamači, či Devínskej novej Vsi. Z príprav na veľké súťaže uzatvárame podklady pre trhovisko Miletičova s Sad Janka Kráľa. Okrem práce pre podporu ostatných kancelárií a sekcií v oblasti participácie sme pracujeme alebo finalizujeme niekoľko pilotných projektov v oblasti dát a aplikovaného výskumu (analýza sociálnych médií pre verejné priestory v Bratislave a systematizácia dát, ktoré zbierame o meste - Atlas bytovej kvality).

V priebehu 2. polroka 2021 bol zverejnený **Sekciou mestských štúdií a participácie** Manuál participatívneho plánovania a socio-priestorového mapovania. Publikácia Ako porozumieť mestu a jeho ľuďom? je voľne k dispozícii na stiahnutie na webových stránkach Metropolitného inštitútu Bratislava a je určená hlavne pre predstaviteľov a zamestnancov bratislavských samospráv, odborníkov venujúcich sa participatívne plánovaniu, stavebných investorov aj zainteresovanú verejnosť.

Územné plánovanie

Významnú časť agendy, ktorá si v roku 2021 vyžiadala a naďalej vyžaduje dopĺňanie odborných kapacít, tvorila príprava podkladov pre nový územný plán, kde vidíme veľký deficit v doterajších prípravných krokoch.

Sekcia územného plánovania pokračuje v príprave a aktualizácii územno-plánovacích podkladov - prognóz a generelov. Taktiež prebieha spracovanie koncepcie využitia brownfieldov, ktorá nadväzuje na urbanistickú štúdiu Brownfields. Po prerokovaní boli schválené zastupiteľstvom Zmeny a doplnky 07 územného plánu, v prvom polroku 2022 prebehne verejné prerokovanie Zmien a doplnkov 08 územného plánu - Nájomné bývanie a Zmien a doplnkov vo verejnom záujme 09.

Dokončuje sa Urbanistická štúdia Výškového zónovania, v roku 2022 bude čistopis predložený do mestského zastupiteľstva.

Oddelenie analýz a GIS pripravilo úpravu kľúčovej časti územného plánu na mestskom geoportáli, vďaka čomu je obyvateľom či developerom umožnené oveľa jednoduchšie a prehľadnejšie vyhľadávanie aktuálnych informácií týkajúcich sa regulácie výstavby v hlavnom meste.

Pripravujú sa tiež ďalšie územno-analytické dokumenty či už v oblasti zelenej infraštruktúry, bývania, športu alebo školstva.

Mestský rozvoj

Na februárovom zastupiteľstve bude prerokovaný prvý výstup z prípravy strategického dokumentu a procesu **Bratislava2030** – strategický rámec. Strategický plán PHSR sa tvorí novým participatívnym spôsobom s konkrétnym popísaním cieľov, informácie z akej východiskovej pozície vychádzame, aj s nastaveniami ako tieto zmeny merať a ako ich budeme financovať, čoho výsledkom bude popísanie, čo chce mesto v jednotlivých oblastiach do roku 2030 s víziou do ďalších rokov dosiahnuť. V priebehu roka sa do jeho prípravy zapojili stovky odborníkov a zástupcov mestských častí, zapojená bola aj široká verejnosť. Súčasťou prípravy Bratislava2030 je aj detailná príprava vhodných merateľných ukazovateľov na podklade existujúcich data setov mesta či iných organizácií, pričom pre neexistujúce datasety MIB s dátovým oddelením magistrátu tvorí návrhy pre nový systematický zber data setov, ako aj návrhy pre nové indexy pre lepšie pochopenie mesta.

V Bratislave, 4.2.2022

Mgr. Ján Mazúr, PhD.
štatutárny zástupca
Metropolitný inštitút Bratislavy